

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

12 oktober 1999

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BUITENLANDSE EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

Interpellatie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de verklaringen van federaal staatssecretaris Pierre Chevalier betreffende de buitenlandse handel en het standpunt terzake van de Vlaamse regering
Met redenen omklede moties

Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

Dinsdag 12 oktober 1999

VOORZITTER : De heer Luc Van den Brande

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.04 uur.*

Interpellatie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de verklaringen van federaal staatssecretaris Pierre Chevalier betreffende de buitenlandse handel en het standpunt terzake van de Vlaamse regering

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de verklaringen van federaal staatssecretaris Chevalier betreffende de buitenlandse handel en het standpunt terzake van de Vlaamse regering.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, we staan nog steeds ver van de totale overheveling van het exportpromotiebeleid. Nochtans werd bij de staats-hervorming van 1993 afgesproken dat dit beleid zou worden overgedragen aan de gewesten. Enkel de gegevensbank zou federaal blijven.

De opdeling van de Buitenlandse Handel kwam ook vorig jaar aan de orde in de commissie voor Staatshervorming. Toen was de consensus vrij groot : zowat iedereen was het erover eens dat de federale overheid 'onvoldoende direct kan inspelen op de regionale verschillen'. De vorige federale overheid wou dit ook niet. U weet dat ze pertinent weigerde om verhoudingen in acht te nemen die een betere weerspiegeling zouden zijn van het belangrijke pakket dat Vlaanderen vertegenwoordigt in de export van dit land. Ze voerde dit niet door, noch in de personeelsbezetting van de BDBH,

noch in de vertegenwoordiging van de Vlaamse overheid in de raad van bestuur.

Bovendien heeft de commissie vastgesteld dat de handelsbevordering een parallelle bevoegdheid is die door de federale overheid, en met name door de BDBH, maximaal wordt geïnterpreteerd. Tijdens de vorige zittingsperiode werd de BDBH, in tegenstelling tot de verwachtingen, versterkt. De dienst beschikt tevens over meer middelen dan vroeger. Na de federalisering had men nochtans eerder een afslanking verwacht.

Het gevolg hiervan is verwarring bij de Vlaamse exportbedrijven, bij de potentiële klanten, en bij onze buitenlandse partners. Het exportpromotiebeleid moet bijgevolg exclusief aan de gewesten worden toegewezen en de BDBH moet definitief worden opgedoekt. Ik herhaal dat hierover grote eensgezindheid bestond. Er werd zelfs niet langer gevraagd dat de dienst zou instaan voor de gegevensbestanden, want er werd geopteerd voor een intergewestelijke gegevensbank.

Na een dioxinecrisis en een verkiezing horen we opnieuw andere geluiden. De federale staatssecretaris van Buitenlandse Handel, de heer Chevalier, wil zijn alibi om zijn geliefkoosde hobby uit te oefenen, niet verliezen. Hij formuleert bijgevolg voorstellen waardoor zijn 'reisagentschap' kan blijven bestaan, en heeft daarvoor een objectief bondgenootschap aangegaan met het Paleis van Laken. Hij weet dat het moeilijk zal worden zijn beleid te handhaven als Vlaanderen zijn politiek van de lege stoel, of beter van de halflege stoel, in de raad van bestuur van de BDBH blijft voortzetten.

Staatssecretaris Chevalier stelt daarom een omweg voor die toch tegemoet komt aan de Vlaamse verzuchtingen. Niet de Vlaamse overheid zou de vertegenwoordiging krijgen die haar toekomt, maar de vertegenwoordiging uit de privé-sector zou worden

Van Nieuwenhuysen

uitgebreid. Dit is een typische handelwijze van de nieuwe regering : als er geen oplossing wordt gevonden, vergroot men de zaak. Door een grotere delegatie van de privé-sector zou Vlaanderen een groter aandeel krijgen. Federaal staatssecretaris Chevalier heeft vorige week in de Standaard meegedeeld dat hij zich voor de openbare delegatie moet houden aan de pariteit. Is de pariteit dan een dogma, een onaantastbaar principe ? Volgens mij helemaal niet. Het kan evenmin de bedoeling zijn dat vertegenwoordigers van de privé-sector voortaan het Vlaams beleid zouden vertegenwoordigen in de raad van bestuur. Het zou in dit geval om het VBO gaan, en daarbij heb ik toch nogal wat reserves.

Mijnheer de minister, het zou me verwonderen als u hierover een ander idee hebt, maar de minister-president heeft een minder uitgesproken mening. Blijkbaar wil hij een dialoog aangaan. Mijnheer de minister, u weet dat de dialoog reeds achter de rug is. De commissie die zich tijdens de vorige zittingsperiode over de staatshervorming heeft gebogen, pleit immers voor een volledige opsplitsing van de BDBH.

De argumenten van de commissie blijven ook na de dioxinecrisis gelden. Het klopt dat de crisis een enorme belasting is voor het imago van ons bedrijfsleven in het buitenland, en dat het imago moet worden opgekrikt, maar we dienen ons af te vragen hoe dit moet worden aangepakt. Federaal staatssecretaris Chevalier beweert dat hij in Vlaamse bedrijfskringen steeds luider stemmen hoort opgaan die pleiten om dit onder een Belgische in plaats van onder Vlaamse vlag te doen. Ik weet dat de stemmen luid klinken, maar ik vraag me af of ze echt zo talrijk zijn als hij beweert.

De Vlaamse overheid is trouwens helemaal niet verplicht om die mensen in hun dwaasheid te volgen. Het Belgisch imago op korte tijd opnieuw opkrikken lijkt me te defensief. Die houding zal op korte termijn weinig opleveren. De dioxinecrisis leeft immers nog steeds, er zijn diverse gevallen van corruptie aan het licht gekomen, iedereen herinnert zich de zaak-Dutroux, en de kwaal van de politieke benoemingen in dit land is bekend. Wie weet wat er ons nog allemaal te wachten staat ? Het Italiaanse bedrijfsleven ging tientallen jaren gebukt onder het imago van onbetrouwbaar, niet stipt en dergelijke. Ik zou niet willen dat het

Vlaamse bedrijfsleven met dezelfde vooroordelen wordt geconfronteerd.

Bovendien bent u, zoals we gezien hebben bij de dioxinecrisis, veroordeeld tot een weinig efficiënte werkwijze. Export Vlaanderen moet nu overleggen met de beroepsverenigingen, de gewesten met de betrokken sectoren, Vlaanderen met Wallonië en met Brussel en dan nog eens de Vlaamse regering met de federale en met de BDBH. Dit kan de Vlaamse export niet ten goede komen. Het zou veel efficiënter zijn om het Vlaamse imago in het buitenland onder die noemer uit te bouwen. Dat is offensiever, dat straalt meer vertrouwen en dynamiek uit.

Het lijkt wel de andere richting uit te gaan, in tegenstelling tot wat de commissie voor Staatshervorming vorig jaar nog vooropstelde, namelijk het simpelweg opdoeken van de BDBH. Staatssecretaris Chevalier wil deze instelling nu versterken en taakafspraken maken tussen de federale en de regionale diensten. In zijn visie zou de BDBH zich toeleggen op de verre markten en de regionale exportdiensten op de omliggende landen en de Europese Unie. Minister-president Dewael heeft vorige week laten verstaan dat hij dat voorstel toch wat te kunstmatig vindt, maar hij wil wel tot taakafspraken komen. Bovendien zou de BDBH zich meer toeleggen op het aantrekken van investeringen en zich daardoor op het terrein begeven van de Dienst Investeren Vlaanderen.

Wat is uw mening hierover, mijnheer de minister ? Wat is de houding van de Vlaamse regering tegenover de voorstellen van staatssecretaris Chevalier ? Wat vindt u van zijn idee om het Vlaamse aandeel in de raad van bestuur te verhogen via een uitbreiding van de delegatie van de privé-sector ? Blijft de Vlaamse regering vasthouden aan de volledige opsplitsing van de BDBH ? Wat is uw standpunt over een resolute keuze voor de uitbouw van het Vlaamse imago ?

De voorzitter : De heer Sarens heeft het woord.

De heer Freddy Sarens : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in het recente verleden heeft het Vlaams Parlement zich uitvoerig met dit onderwerp beziggehouden. In de discussienota over de verdere staatshervorming werden de Vlaamse krachtlijnen vastgelegd. Men vertrok van twee uitgangspunten : de Vlaamse bedrijven staan in voor 70 tot 80 percent van de export, en er is een grondig verschil tussen de exportstructuur van de

Sarens

gewesten zowel wat product als bestemming betreft.

In juli 1996 keurden we unaniem een motie goed waarin we een herziening van de vertegenwoordiging in de raad van bestuur van de BDBH vroegen. In een resolutie van 3 maart 1999 beklemtonen we dat buitenlandse handel en het exportpromotiebeleid aan de deelstaten toebehoort. De knowhow en de databanken die in het verleden werden opgebouwd mogen natuurlijk niet verloren gaan, daar moet een oplossing voor worden gevonden.

We vrezen eveneens de geruchten in de pers en de verklaringen op federaal niveau. We zijn zeer benieuwd naar de houding van de Vlaamse regering.

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, de mening van de SP-fractie wijkt uiteraard af van die van de interpellant en ook van de inbreng van de heer Sarens.

Hier wordt nogal met scherp geschoten naar staatssecretaris Chevalier, al hebben wij over zijn bevoegdheid als Vlaamse volksvertegenwoordigers weinig te zeggen. Staatssecretaris Chevalier wordt echter bijgetreden door minister-president Dewael. Zij stellen samen vast dat men bij de regionalisering van de buitenlandse handel iets te ver is gegaan. Voor een klein land als België houden vier diensten zich bezig met buitenlandse handel. Dat betekent versnippering van bevoegdheden en van impact. Met 10 miljoen inwoners betekent België internationaal gezien niet zoveel. De bedrijfswereld beseft dat.

Staatssecretaris Chevalier en minister-president Dewael hebben hun verklaringen op vraag van de Vlaamse bedrijven afgelegd. De buitenlandse handel was dit jaar nog niet echt rooskleurig. In de eerste helft van het jaar deed zich een daling van 3,6 percent voor. De dioxinecrisis speelde daarin een grote rol. In de maand juni daalde de export van voedingsmiddelen zelfs met 20 percent. Wat de dioxinecrisis betreft kan men het Waalse bedrijfsleven niet met de vinger wijzen, want de crisis is in Vlaanderen ontstaan.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Dat is nog niet bewezen. Of bent u misschien onderzoeksrechter ?

De heer Patrick Hostekint : Ik ben dat niet, maar het is duidelijk dat vooral de Vlaamse landbouw en de Vlaamse voedingsindustrie verantwoordelijk kunnen worden gesteld voor de crisis.

We verschillen op dit punt dus zeker niet van mening met de minister-president. We pleiten voor een grotere efficiëntie van het exportbeleid van België in het buitenland. We stellen vast dat vandaag de vertegenwoordigers van de vier verschillende diensten elkaar voor de voeten lopen in onze ambassades. Vanuit het oogpunt van de efficiëntie pleit ik ervoor de weg te bewandelen die de minister-president heeft uitgetekend. Wat de federale staatssecretaris van buitenlandse handel zegt, is een zaak van de federale regering. De SP-fractie is het alleszins in grote mate eens met wat de minister-president heeft verklaard.

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Miel Verrijken : Ik heb een kleine aanvullende opmerking bij de erg volledige uiteenzetting van de heer Van Nieuwenhuysen. De vooropgestelde 70-30-exportverhouding is verre van ideaal wegens de specifieke kenmerken van de Waalse export. Wallonië is een heel kleine Europese regio. Deze regio is gespecialiseerd in de uitvoer van edelstaal. Dat edelstaal is door de "maîtres des forges" geproduceerd, maar deze mensen houden zich niet bezig met de verkoop. Dat is al eeuwen zo.

Sommige staalfabrieken zijn overgedragen aan de Belgische staat. Dat was een peperdure factuur van vele tientallen miljarden frank. De heer Albert Frère, die op die manier met Vlaams belastinggeld fortuin kon maken, heeft ook gezegd dat men de handelskantoren moest overnemen. De Belgische staat, die al vele miljarden had betaald om dat minder edel staal over te nemen, wist dat nog niet. Die handelskantoren hebben een lange traditie in Wallonië ; vandaag bestaan zij nog steeds. Die mensen interesseren zich helemaal niet voor wat de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel onderneemt, ze bewandelen eigen wegen. Ze zijn natuurlijk wel op alle recepties aanwezig, en eisen meer op dan waarop ze recht hebben. Maar ze hanteren voor hun werk een eigen, privaat systeem. Op dat gebied zijn de Walen dus liberaler dan sommige kleine Vlaamse bedrijven die zich veel meer op de openbare dienst richten.

Men kan zich slechtere buurlanden dan Nederland, Duitsland en Frankrijk voorstellen, maar ik zou er toch willen op aandringen om inzake export het belang van de Verenigde Staten niet uit het oog te

Verrijken

verliezen. De VS zijn goed voor 25 percent van de wereldproductie. Met dat potentieel voor ogen moeten we vaststellen dat we veel te weinig uitvoeren naar de VS. Mede dankzij de inspanningen van de vorige regering heeft Vlaanderen een roeping inzake technologie. De VS is op dat vlak in potentie een onuitputtelijk paradijs, een Hof van Eden. Vlaanderen moet op dat vlak inspanningen leveren. Ik weet hoe het er vandaag in de praktijk aan toegaat. De vijfde secretaris van de ambassade heeft een hogere rang dan de vertegenwoordiger van Vlaanderen. Als de wereld dan toch wordt verdeeld, vecht er dan tenminste voor dat Vlaanderen in de VS vrij spel krijgt. Daar kunnen we tien keer meer realiseren dan vandaag effectief gebeurt.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het is onaanvaardbaar dat men de Vlaamse bevoegdheden zou willen recupereren. Daarover zijn vroeger duidelijke akkoorden afgesloten. Ik herinner aan de afspraak dat de BDBH een soort informatiecentrum zou worden, en dat koninklijke hoogheden al dan niet worden gebruikt als een soort van mooi pak waarin we onszelf aanbieden. Uiteraard probeert men op het federale niveau voortdurend dat akkoord een andere inhoud te geven, en uiteraard gebruikt men in dat kader prinses en prinsessen.

Vlaanderen maakt andere keuzes. Gezien het enorme belang van de buitenlandse handel voor Vlaanderen willen we zo veel mogelijk autonoom optreden. Ik denk trouwens dat dit tijdens de Costa aan bod zal komen.

De voorzitter : Ik wil daaraan nog een viertal beschouwingen toevoegen. We moeten deze zaak bekijken vanuit het bestaande wettelijke kader, en terzelfder tijd onderzoeken of dat kader onze doelstellingen dient.

Ik wil hier even in herinnering brengen dat in uitvoering van het Sint-Michielsakkoord een aantal bevoegdheden zijn verdeeld. De regering heeft tot taak erop toe te zien dat die afspraken worden gerespecteerd.

Verder is er het nieuwe decreet op Export Vlaanderen, dat ondersteuning van de export van de ondernemingen beoogt. Het belang van de ondernemingen is in deze zaak het alfa en omega van het Vlaams beleid. Vroeger was Export Vlaanderen de

dienst die het buitenlands beleid van Vlaanderen tot stand moest brengen, maar dat is vandaag niet langer het geval.

Ten derde zijn de resoluties van het Vlaams Parlement gekend. Terzake is er meer dan een middenverbintenis afgesloten, er moet een resultaatverbintenis worden nageleefd. De Vlaamse regering moet met dit alles rekening houden. Omdat er geen hiërarchie bestaat inzake onze bevoegdheden heeft het parlement de plicht om de regering op dit vlak te controleren. Ook de andere constitutioneel verankerde deelstaten doen dat. Ik denk onder meer aan Baden-Württemberg, Catalonië, Beieren, Noordrijn-Westfalen, Rhône-Alpes en Schotland. In al deze regio's wordt geopteerd voor een gedifferentieerd beleid tegenover het buitenland. Dat is trouwens ook de context waarbinnen de regering kan handelen.

Mijnheer de minister, in welke mate staat u achter de uitlatingen van federaal staatssecretaris Chevalier ? Hij wenst immers een nieuwe dynamiek van de BDBH, maar dat gaat frontaal in tegen het wettelijk kader van 1993, de filosofie van het decreet over Export Vlaanderen, en de resoluties van dit parlement. In het belang van de ondernemingen dient de BDBH te werken als een directoraat-generaal van de internationale economische betrekkingen dat wordt geïncorporeerd in het federale departement Buitenlandse Zaken. Dat zou immers parlementaire controle op een dienst van het federale departement in kwestie mogelijk maken. De dienst moet een draaischijf vormen en een gegevensbank zijn die de gewestelijke diensten ondersteunt.

Ik herhaal dat we reeds over de wettelijke omkadering beschikken. De Vlaamse regering moet zich daaraan houden en kan bijgevolg geen keuzes maken.

Mijnheer de minister, ik heb nog een laatste vraag : staat u achter de politiek van de lege stoel ?

Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, het klopt dat we dit debat reeds in grote lijnen hebben gevoerd in de commissie voor Staatshervorming. Ik zal hier concreet antwoorden op de vragen van de heer Van Nieuwenhuysen. Daarna zal ik wat bedenkingen formuleren bij de woorden van de heren Sarens, Hostekint, Verrijken en Van Grembergen, en van de voorzitter.

Sauwens

Mijnheer Van Nieuwenhuysen, het klopt dat de Vlaamse regering bereid is een oplossing te zoeken voor de patstelling inzake de raad van bestuur van de BDBH. Ik heb een initiatief genomen om die te doorbreken, maar daar kom ik dadelijk op terug.

De oplossing kan niet bestaan uit een omzeiling van de pariteit door het vergroten van de vertegenwoordiging van de Vlaamse privé-sector in de VBO-delegatie. Er is een fundamentele ingreep nodig, namelijk een wijziging van de wet van 1997 over de samenstelling van de raad van beheer van de BDBH. Ook daarop kom ik dadelijk terug.

Ik heb twee of drie maal overlegd met de minister-president over dit probleem, maar als lid van de Vlaamse regering heb ik mijn eigen verantwoordelijkheid. De verklaringen die de minister-president heeft afgelegd staan niet haaks op mijn visie.

De verklaring van federaal staatssecretaris Chevalier dat ook in Vlaamse bedrijfskringen stemmen zouden opgaan om in het buitenland eerder onder Belgische vlag naar buiten te treden, kan ik goed situeren. Ook wij kennen die stemmen. Sinds de jaren negentig hebben een aantal mensen het erover dat België sowieso al zo klein is. We hebben daarnet hetzelfde gehoord van de heer Hostekint. Ik meen dat we niet opnieuw over deze zaak moeten debatteren, want dat is in het verleden reeds gebeurd. De bijzondere wetgever heeft reeds een standpunt ingenomen en de bevoegdheden zijn verdeeld. De heer Van den Brande heeft gelijk: de wet is er, nu moeten we erin slagen om, binnen de federale-confederale logica, de feitelijke toestand aan te passen aan de wet. Dit vormt een grote uitdaging.

In de privé-sector klinken inderdaad af en toe stemmen om de BDBH te versterken, maar als vertegenwoordigers van de sector met ons praten, horen we dikwijls iets anders. Zoals steeds tijdens een crisis is er een grote zoektocht aan de gang naar meer efficiëntie en slagvaardigheid.

Het is duidelijk dat er betere afspraken nodig zijn. In de eerste plaats moeten die de opdracht, het bestuur en de werkingsmiddelen van de dienst aanpassen aan de huidige grondwettelijke en economische realiteit. Tot vandaag is dit te weinig gebeurd. De BDBH opereert nog steeds alsof de staatshervormingen van 1988 en 1993 niet hebben plaatsgevonden. Dit alles vormt niet zozeer een Vlaams probleem, maar een probleem van de federale Kamer.

Het Vlaams regeerakkoord blijft onverminderd van kracht. Mijnheer Hostekint, in dat akkoord hebben we duidelijk opgenomen dat voor de exportpromotie in homogene bevoegdheidspakketten op gewestelijk niveau zal worden voorzien. Los van de onmiddellijke hervorming van de BDBH, die noodzakelijk is volgens het grondwettelijke status quo, blijft ook een veel fundamentele hervorming of zelfs een ontmanteling van de dienst als finale optie bestaan tijdens de besprekingen van de intergouvernementele en interparlementaire conferentie over de staatshervorming, die binnenkort van start gaat.

Mijnheer Van Nieuwenhuysen, u vroeg me in welke mate de resoluties nog gelden. Ik herhaal dat ze blijven gelden en zelfs werden opgenomen in het Vlaams regeerakkoord.

Mijnheer Sarens, dit standpunt wordt gesteund door alle meerderheidsfracties op de Vlaamse banken, maar ook in het federale parlement, wat een grote ommezwaai is. Het klopt dat in 1996 een eensgezind Vlaams Parlement luid heeft geroepen om de nieuwe structuren van de BDBH aan te passen aan de verzuchtingen van Vlaanderen als belangrijkste exportnatie van het land. Daarmee heeft men tot nu toe echter geen rekening gehouden.

Ook leden van uw partij hebben in 1997 de wet op de BDBH mee goedgekeurd. Zij stonden bijgevolg achter de pariteit en het evenwicht tussen de drie gewesten en de federale overheid, en tussen de openbare en privé-sector. Het was een wet die werd opgesteld in de bekende Belgische compromistijl. Het is betreurenswaardig dat Vlamingen in het federaal parlement ons toen in ons hemd hebben gezet.

Het klopt eveneens dat de exportcijfers dalen. In de eerste helft van 1999 daalde de uitvoer met 3,4 procent in vergelijking met dezelfde periode vorig jaar. Voor de sector levensmiddelen bedraagt de daling zelfs 8,7 procent. De dioxinecrisis is pas op het einde van het eerste halfjaar uitgebroken. Voor juni bedraagt de terugval maar liefst 23,7 procent in de agro-voedingssector. Dit is een achteruitgang ten belope van 15 miljard frank in vergelijking met juni 1998.

Gisteren bezocht ik Anuga in Keulen de grootste voedingsbeurs ter wereld. Daar zijn ongeveer 250 Vlaamse standhouders aanwezig. Ik heb er gemerkt dat de crisis bijzonder hard is aangekomen. Het zijn vooral de KMO's die het zwaarst zijn getroffen. Ik heb er een verhaal gehoord over een

Sauwens

middelgroot bedrijf dat reeds dertig werknemers heeft moeten afdanken. De pijn is bijzonder hevig.

Het gevolg is dat de bedrijven ons vragen een slagvaardig instrument aan te reiken. Ze vragen ons niet om in hun plaats handel te drijven, maar wel om in de eerste plaats de dioxinecrisis zo snel mogelijk onder controle te krijgen. In de tweede plaats dienen we te vermijden dat er overlappende, tegenstrijdige of ridiculiserende acties worden gevoerd door de verschillende overheidsdiensten.

In Keulen zag ik op de voedingsbeurs de Vlaamse standen, maar ook de standen van Catalonië en van de Duitse Länder. De Amerikaanse staten hebben hier elk hun export- en promotiedienst. Dat is niet meer of minder dan een exponent van de economische bevoegdheid van een deelstaat. Het behoort tot het economisch instrumentarium van een deelstaat zoals expansiesteun aan de industrie, beroepsopleiding en tewerkstelling.

Vele bemerkingen terzake zijn dus te wijten aan onvoldoende kennis van het federale Europa. Zelfs bedrijven splitsen hun structuren op in kleinere eenheden. Ford Genk werkte vroeger zeer gecentraliseerd, nu is men overgestapt op eenheden met eigen verantwoordelijkheid en enveloppen. Juist de deelstaten brengen een nieuwe dynamiek en energie aan.

Het falen van de BDBH in de jaren tachtig heeft de Vlaamse ondernemingen ertoe aangezet om druk op de politiek uit te oefenen en voor regionalisering te pleiten. De BDBH gedroeg zich arrogant, werkte bureaucratisch en kostte veel geld. Vlaanderen voert een no-nonsense businessbeleid, rechtstreeks van bedrijf tot bedrijf, van klant tot klant. De Vlaamse bedrijven vragen om efficiënte ondersteuning van hun exportinspanningen.

Vanuit die noodzaak werd de situatie van de intra-federale non-coöperatie moeilijk houdbaar. We kunnen aan de bedrijven niet verkopen dat wij onbevoegd zijn voor export. We handhaven de lege stoel, maar we willen samenwerken op ministerieel vlak. Ik heb dan ook het initiatief genomen om de gesprekken weer op gang te brengen, buiten de BDBH. Mijn vier collega-ministers en hun leidende ambtenaren die terzake bevoegde zijn komen naar het Martelaarsplein op 26 oktober. De actieplannen moeten op elkaar worden afgestemd.

AWEX heeft volgend jaar een missie in Ivoorkust, de BDBH eveneens. De BDBH heeft zijn opdracht van coördinator nooit ter harte genomen, maar treedt integendeel in concurrentie met de gewestelijke diensten. We zullen bij dat overleg de actieprogramma's verfijnen en aanpassen aan de economische noodwendigheden. Overbodige missies moeten worden geschrapt, vooral op federaal niveau. Ik wil niet op het overleg vooruitlopen, maar een aantal mensen, waaronder staatssecretaris Chevalier, beseffen dat de concurrentie in het buitenland moet stoppen. De BDBH zou bereid zijn zich terug te trekken waar dat strategisch gezien efficiënter is. De federale dienst kan optreden als dat meer opportuun is en op vraag van de gewesten. De BDBH moet meer vraaggestuurd functioneren.

De samenstelling van de raad van bestuur van de BDBH werd vastgelegd in een wet van 1997. Wij hebben laten weten welke wijzigingen we willen. De pariteit tussen vertegenwoordiging van de overheid en de privé-sector moet worden opgegeven ten voordele van die laatste. De privé-sector moet nauwer betrokken worden bij exportinitiatieven en -acties. Die pariteit is voor ons niet langer een must. De pariteit tussen de federale vertegenwoordigers en alle gewestelijke moet worden opgegeven zodat alle overheden op gelijke voet komen. De vertegenwoordigers van de privé-sector moeten door de gewesten worden aangeduid overeenkomstig hun exportaandeel.

Pas na deze wetswijziging zullen we onze plaats opnieuw innemen in de BDBH. Pas dan kunnen we de BDBH uitbouwen tot het instrument dat hij volgens zijn grondwettelijke opdracht zou moeten zijn, namelijk een intergewestelijk coördinatieforum. Het export-loket zelf ligt bij de gewesten. Er kan geen sprake zijn van enige hiërarchie waarbij de deelstaten de contacten binnen de Europese Unie zouden organiseren en de federale overheid de verre markten zou aanspreken.

De Vlaamse bedrijven zijn de norm. We beseffen dat de export naar de VS al onze aandacht verdient, mijnheer Verrijken. De VS is goed voor 6 percent van onze export. Ons netwerk van Vlaamse economische vertegenwoordigers wordt er verder uitgebouwd.

Over de dioxinecrisis wil ik twee zaken zeggen, zonder de discussie ten gronde te voeren. Men mag niet te snel conclusies trekken, zoals de heer Hostekint mijns inziens doet als hij het over de verant-

Sauwens

woordelijkheid van de Vlaamse landbouw heeft. Misschien moeten we in deze commissie eens de export bekijken aan de hand van de toestand van de voedingssector. Die sector is erg omvangrijk, en heeft in zijn schoot enorm veel kennis opgestapeld. Onze voedingsproducten zijn kwalitatief erg hoogstaand.

Op wereldvlak organiseert deze sector twee grote ontmoetingen : het ene jaar is dat Sial in Parijs, het andere jaar Anuga in Keulen. Tot enkele tientallen jaren geleden was de beurs van Keulen gericht op de Duitse markt. Het gaat om een enorme beurs : er komen meer dan 6.000 standhouders, verspreid over meer dan 260.000 vierkante meter. U weet dat Duitsland een zeer belangrijke invoerder van voedingsmiddelen is. De Duitse handelsbalans van voedingsmiddelen is negatief. Ongeveer 7 percent van de Duitse import komt uit ons land. België is misschien wel klein, maar het aantal Belgische standhouders op de beurs in Keulen en onze import-exportcijfers leren ons dat we de vierde handelspartner van Duitsland zijn. Het gewicht van de voedingssector in onze economie is dus erg groot.

Ik was dit jaar op de beurs van Keulen aanwezig, en sprak er met onze standhouders. We waren er door een 250-tal standhouders vertegenwoordigd, en verder verzorgden Export Vlaanderen en de VLAM er groepsstanden. Misschien zou de commissie eens een werkbezoek aan de beurs moeten organiseren. Als we in contact willen komen met de realiteit, zijn dat soort bijeenkomsten een uitstekende gelegenheid om ervaringen op te doen. We zijn de grootste exportnatie ter wereld : meer dan 70 percent van onze productie wordt uitgevoerd.

Ik stelde de 50 of 60 standhouders waarmee ik sprak de voor de hand liggende vraag hoe dikwijls potentiële klanten hen de voorbije dagen hadden ondervraagd over de dioxinecrisis. We hebben er gesproken met mensen uit de sectoren van diepvriesproducten, van groenten en van bereide producten. Geen enkele van hen bleek over de dioxinecrisis aangesproken. Wel waren enkele vertegenwoordigers van de vleessector geconfronteerd met enkele aarzelende reacties, toen het ging over producten die direct bij de consumenten terechtkomen. Ze maakten zich zorgen over het imago van onze producten – waarop het B-label voorkomt – bij de consumenten. Maar de professionele clientèle, zoals de groothandelaars, heeft daar geen enkel probleem meer mee.

Eens zaken zoals de schaderegeling en de schuldvraag zijn geregeld, moeten we ermee ophouden onze eigen problemen uit te vergroten en te exporteren. Dàt is de vraag van onze Vlaamse exporteurs. De consul-generaal vertoonde op de beurs een CD-ROM over de dioxinecrisis, maar daar had niemand een boodschap aan. Dat is vanuit marketingtechnisch oogpunt ook niet verantwoord. Men vraagt ons zuivere producten te verkopen. Dat is terecht, en daar moeten we voor zorgen.

Ook voor onze tewerkstelling is dat belangrijk. Tussen haakjes : de weerslag van de hele crisis op de tewerkstelling zal pas binnen een half jaar duidelijk worden, wanneer de statistieken bekend zullen zijn.

De parlementaire dioxinecommissie moet zo snel mogelijk haar werk afmaken. Dat moet op een degelijke, professionele manier gebeuren, maar men mag er geen anderhalf of twee jaren aan werken zoals de commissie-Dutroux heeft gedaan, om zichzelf interessant maar ook belachelijk te maken. Ik pleit voor een no-nonsensebeleid. We moeten zakelijk vastleggen wie verantwoordelijkheid draagt. De volksgezondheid gaat boven alles, maar eenmaal de verantwoordelijkheden zijn vastgelegd, moet men dat hoofdstuk durven afsluiten. Dat is de boodschap die men mij op die beurs heeft gegeven.

De Vlaamse overheid moet zelf geen handel drijven, maar we moeten er wel voor zorgen dat de ondernemingen via Export Vlaanderen de kans krijgen om sneller en meer te exporteren. Ik wil ook opmerken dat men in het algemeen vrij tevreden is over ons aanbod, maar de politici mogen niet beweren dat dit het slechtste land ter wereld is. We zijn echt de tak aan het afzagen waarop we zelf zitten. Dàt is de boodschap die we van het Vlaamse economische veld hebben gekregen.

Ten slotte pleit ik voor iets meer samenwerking ten dienste van de bedrijven die dat vragen. Ik ben blij dat in dat verband het federale beleidsniveau positieve signalen uitzendt. Men kan allerlei uitspraken naast elkaar leggen, en nagaan wie wat en wanneer heeft verklaard. Het belangrijkste lijkt me echter via overleg de BDBH te hervormen tot een instrument van informatie en coördinatie, in afwachting van een algemene regeling in het kader van de Costa. Met coördinatie bedoel ik niet bevoogding, maar wel samenwerking en het creëren van synergie.

Sauwens

Wat die conferentie over de staatshervorming betreft, zijn Vlaanderen en ook het federale niveau gediend met zeer duidelijke afspraken over de verschillende verantwoordelijkheden. Het feit dat intussen ook een aantal Kamers van Koophandel en enkele GOM's initiatieven nemen, vormt mijns inziens geen probleem. Handel is gediend met een brede waaier van initiatieven. Dat moet niet op het centrale niveau in de hand worden gehouden. Vlaanderen moet er wel voor zorgen dat we over een goed uitgebouwd, professioneel instrumentarium beschikken dat op vraag van de ondernemingen kan worden aangewend om de export efficiënt te bevorderen.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de minister, ik wil bij wijze van parenthesis iets zeggen over de gevolgen van de dioxinecrisis. Wat dat betreft, ben ik het met u eens. We moeten bij onze klanten in het buitenland zeker geen slapende honden wakker maken. Tijdens de tweede bijeenkomst van onze dioxinecommissie heb ik daar ook op gewezen. Men mag niet overdrijven in zijn ijver om koste wat het kost te willen bewijzen dat onze producten op het vlak van volksgezondheid veilig zijn.

Het eigenlijke onderwerp van deze interpellatie is de houding van de Vlaamse regering ten aanzien van de BDBH. Ik stel vast dat u van plan bent om in dat verband de politiek van de lege stoel te handhaven. Dat is terecht. Maar op een bepaald ogenblik kreeg ik de indruk dat u het idee van de heer Chevalier om de verhoudingen in de delegatie van de privé-sector te wijzigen, niet helemaal ongenegen bent. Is dat zo ?

Minister Johan Sauwens : Ik ben daar niet tegen. Drie zaken moeten we verwezenlijken : het doorbreken van de paritaire verhouding tussen overheid en privé-sector ; de verhoging van het aandeel van de privé-sector in verhouding tot de exportprestaties ; en een betere vertegenwoordiging van de deelstaten in de overheidsdelegatie.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : In afwachting van de uitvoering van relevante resolutie over de staatshervorming pleit u voor een betere samenwerking en duidelijkere afspraken met het federale niveau en de BDBH. Ik geloof daar niet echt in, ondanks de doorgevoerde personeelwissel. Ik geloof evenmin in die betere samenwerking. De heer Hostekint heeft het bij het rechte eind als hij stelt

dat vier instellingen die zich met exportbevordering bezighouden, van het goede te veel is. Dat leidt tot verwarring. Twee instellingen zijn meer dan voldoende.

Ik heb de indruk dat u bereid bent om al uw energie te steken in de totstandbrenging van samenwerkingsovereenkomsten en dergelijke. Blijkbaar verwacht u dat wat het Vlaams parlement inzake buitenlandse handel heeft uitgewerkt, niet onmiddellijk zal worden toegepast. Dat is geen goed nieuws voor ons bedrijfsleven. We zullen blijkbaar nog een hele tijd blijven aanmodderen zoals dat in het verleden het geval was, en Export Vlaanderen zal met moeilijkheden blijven kampen zodat deze instelling niet zal werken zoals dat moet.

De voorzitter : De heer Sarens heeft het woord.

De heer Freddy Sarens : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de aantijgingen over onze federale collega's zullen ons niet beletten onze geëigende rol te spelen. Voorts wil ik benadrukken dat de aanleiding tot deze interpellatie is gelegen in de onduidelijkheid over wat op het Vlaamse en op het federale niveau zal gebeuren. In de motie die wij zullen neerleggen herhalen we wat daarover in het verleden is afgesproken. Ik heb begrepen dat u de houding die het Vlaams Parlement in het verleden heeft aangenomen, consequent blijft verdedigen. Dat mag op schrift worden gesteld. Daarom zullen we in de overwegingen van de motie vragen dat de Vlaamse regering consequent het standpunt verdedigt dat de samenstelling van de raad van bestuur van de BDBH 'in verhouding moet staan tot het aandeel van Vlaanderen in de Belgische export' ; dat er wordt gestreefd 'naar de verdere overheveling van de bevoegdheden inzake de buitenlandse handel, overeenkomstig de resolutie van het Vlaams Parlement van 3 maart 1999' ; en dat men 'geen enkele actie onderneemt of afspraak maakt met de federale overheid die in strijd is met de vermelde punten 1 en 2.'

De heer Jacques Laverge : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik apprecieer de wijze waarop minister Sauwens deze problematiek behandelt. Het is immers duidelijk dat orde op zaken moet worden gesteld. Het is erg positief dat de minister erin is geslaagd om de gesprekken opnieuw op gang te trekken, want de federale en regionale overheden hebben gedurende vele jaren een stellingenoorlog gevoerd over de buitenlandse handel.

Mijnheer de minister, u ziet de BDBH als een coördinator, een overlegorgaan en een informatief

Laverge

orgaan. Dat komt overeen met de afspraken in het licht van de staatshervorming. U pleit niet enkel voor coördinatie, u hebt ook het initiatief genomen om uw federale collega's uit te nodigen voor gezamenlijk overleg.

Toch wil ik het nog even hebben over een aantal signalen die u Belgicistisch noemt, maar die dat volgens mij niet zijn. De Vlaamse bedrijven stellen nogal wat vragen bij de diverse structuren. Ik spreek uit ervaring, want ik ben bestuurder in één van de grootste Kamers van Handel en Nijverheid van Vlaanderen. De bedrijven vragen zich niet enkel af hoe het zit met de interactie van de diverse diensten in België, maar ook wat in Vlaanderen gebeurt, roept bij hen vragen op. Heel wat organisaties doen immers hetzelfde : de GOM, de provincies, de Kamers van Handel en Nijverheid, het VEV, het VKW, en het NCMV.

Ik heb tijdens de vorige zittingsperiode reeds aan voormalig minister-president Van den Brande gevraagd om via Export Vlaanderen voor meer coördinatie en efficiëntie op dit vlak te zorgen. Een exporteur vraagt immers enkel efficiëntie, niet dat u de export zou overnemen. Het is in het voordeel van Vlaanderen en van de Vlaamse werkgelegenheid dat de export zo goed mogelijk wordt georganiseerd. Ik zal u dan ook blijven steunen opdat u alle beschikbare instrumenten, Vlaamse en federale, aanwendt ten gunste van de klant, de exporteur.

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer de minister, ook ik heb uw zakelijke aanpak van het probleem geapprecieerd. Ik wil mijn betoog van daarnet ietwat rechtzetten. Het is nooit mijn bedoeling geweest om de BDBH te verdedigen. Ook ik beschouw de dienst als een oubollige instelling die doet terugdenken aan het unitaire België.

Het was wel mijn bedoeling om u erop te wijzen dat niemand in Vlaanderen is gediend met een confrontatie. De legestoelpolitiek zal wel worden gehandhaafd, maar ik heb uit uw woorden ook kunnen opmaken dat u op basis van wettelijke en grondwettelijke bepalingen overleg zult plegen met de andere ministers die bevoegd zijn voor Buitenlandse Handel. Dat nieuws verheugt me, want iedereen heeft daar belang bij, ook de werknemers. We kunnen trouwens niet genoeg onderstrepen dat de export een belangrijke bron van werkgelegenheid in Vlaanderen is.

Ik herhaal dat het niet mijn bedoeling was om hier federale structuren te verdedigen. Ook ik ben ervan overtuigd dat de federale overheid zich moet aanpassen aan de nieuwe realiteit die door de opeenvolgende staatshervormingen is ontstaan in ons land. Ik ben van mening dat we op pragmatische wijze te werk moeten gaan. U hebt het over een no-nonsensepolitiek, en daarin kan ik me volledig vinden.

De voorzitter : Ik stel met genoeg vast dat het beleid continuïteit vertoont. Iedereen erkent de bedrijven als norm voor het beleid. Coördinatie betekent blijkbaar geen recuperatie maar afstemming.

Volgens de politiek van de lege stoel was de leidinggevende ambtenaar van Export Vlaanderen wel aanwezig in de raad van bestuur, precies om de ondernemingen niet te schaden. We voerden dus een tweesporenbeleid. U wilt overleg, dat is een goed idee. De lege stoel dient als drukkingsmiddel. De BDBH is slechts nuttig wanneer hij een meerwaarde betekent voor de Vlaamse export. Op initiatief van de gewesten kan de BDBH voor ons opereren.

Ten slotte heb ik nog een vraag, mijnheer de minister. Volgens u werd er tijdens de vorige zittingsperiode niet uit één mond gesproken. Hoe rijmt u dat met de verklaring van staatssecretaris Chevalier dat de federale Nederlandstalige ministers dezelfde houding aannemen als de Vlaamse ministers ?

De budgetten en de werknemers van de BDBH zijn tijdens de vorige zittingsperiode niet gedaald, de middelen zijn zelfs verhoogd.

Ik wil hier nog een persoonlijke opmerking aan toevoegen. Ik vind dat we de Vlaamse export dienen wanneer we zonder krampachtigheid, zonder complexen overal spreken over Vlaanderen-België, Flanders-Belgium, La Flandre-Belgique, zoals dat in alle deelstaten de gewoonte is. Men spreekt bijvoorbeeld met evidentie over Texas, USA of Massachusetts, USA.

Minister Johan Sauwens : Het was de hoogste tijd dat we onze bereidheid tot praten kenbaar maakten. Het gevaar bestond dat een groot deel van de Vlaamse bedrijven bij de federale overheid zou aankloppen.

We moeten nu vooral aandacht besteden aan de dynamisering van Export Vlaanderen. Het statuut van het personeel in het buitenland en hier moet opnieuw worden bekeken. Ik zal binnenkort een initiatief terzake voorleggen aan de regering en het parlement.

Sauwens

We mogen export niet misbruiken om het imago van Vlaanderen te promoten. We moeten het imago van de Vlaamse kwaliteitsproducten naar voren schuiven.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heer Sarens en door de heren Van Grembergen en Laverge werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties ingediend. Ze zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

Door de heer Van Nieuwenhuysen werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.20 uur.*
